

**ЖИТОМИРСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КАФЕДРА «АГРОНОМІЯ ТА ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Заступник директора з

навчальної роботи

 Костянтин БОРАК

«__» _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Лісове підприємництво»

Галузь знань

20 «Аграрні науки та продовольство»

Освітньо-професійна програма зі спеціальності

205 «Лісове господарство»

Освітньо-професійний ступінь

Бакалавр

Відділення

Агрономія

Мова навчання: **Українська**

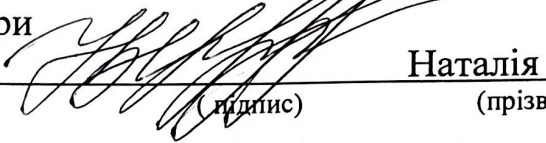
Робоча програма з дисципліни «Лісове підприємництво»
галузь знань: 20 «Аграрні науки і продовольства»
спеціальність: 205 «Лісове господарство»

Розробник: Наталія СЕМЕНЧУК, викладач спеціальних економічних
дисциплін Житомирського агротехнічного фахового коледжу

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри «Агрономія та лісове
господарство»

Протокол від 26 08 року № 20

Завідувачка кафедри

Наталія ЦУМАН

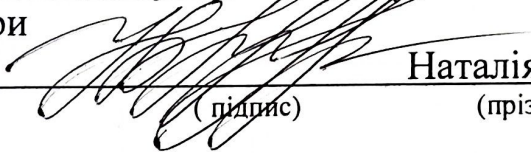
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри «Агрономія та лісове
господарство»

Протокол від 24 08 25 року № 1

Завідувачка кафедри

Наталія ЦУМАН

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри «Агрономія та лісове
господарство»

Протокол від _____ року № _____

Завідувачка кафедри

Наталія ЦУМАН

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Наталія Семенчук, 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 5,0	Галузь знань: 20«Аграрні науки і продовольства»	Вибіркова
Розділів – 2	Спеціальність: 205 «Лісове господарство»	Рік підготовки:
Тем – 7		IV
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Семестр
Загальна кількість годин – 150		VII
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних VI-й сем. – 4 самостійної роботи студента VI-й сем. – 6	Освітньо-професійний ступінь : Бакалавр	Лекції
		18 год.
		Практичні, семінарські
		10 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
122 год.		
		Вид контролю: <u>Поточний – індивідуальне і групове опитування, контрольна робота, тести.</u> <u>Підсумковий – залік</u>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 0,23.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальних матеріалів дисципліни сприяє отриманню майбутніми бакалаврами лісового господарства відповідного рівня теоретичних знань, формування і розвиток спеціальних вмінь, практичних навичок вирішення актуальних питань організації і функціонування підприємницької діяльності, основних рис підприємця, а також практичних вмінь і навичок щодо механізму організації власної справи, оволодінні методикою аналізу політики підприємства, ризиків, що супроводжують підприємництво, шляхів їх уникнення.

Метою вивчення дисципліни «Лісове підприємництво» є формування системи базових знань із організації, функціонування та правового регулювання підприємницької діяльності, а відтак формування підприємницького мислення.

Для досягнення поставленої мети у дисципліні поставлені такі основні завдання:

- з'ясувати місце дисципліни у навчальному процесі, розкрити її основну мету та визначити основні категорії підприємництва;
- дати чітке уявлення про загальнотеоретичні засади підприємництва;
- ознайомити із сучасним станом розвитку підприємництва та його проблемами;
- сформулювати у здобувачів освіти цілісне бачення проблем підприємницької діяльності;
- озброїти студентів навичками і вміннями, необхідними для організації власної справи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- роль та значення підприємницької діяльності для розвитку суспільного виробництва, особливості підприємництва в Україні;
- законодавчу базу, що регулює розвиток підприємництва в Україні;
- особливості підприємницької діяльності в сфері лісового господарства;
- принципи та ціннісні аспекти лісового підприємництва в Україні;
- типи ситуацій ділового спілкування та відповідні їм правила поведінки;
- особливості міжнародного підприємництва та основи міжкультурної комунікації;
- значення провідних напрямів та професій у підприємницькій діяльності;
- механізм створення власної справи, методику складання бізнес-плану й аналіз діяльності підприємств.

вміти:

- знайти сферу підприємницької діяльності,
- організувати власну справу,
- підготувати засновницькі документи,
- розробити бізнес-план,
- мінімізувати ризики при прийнятті підприємницьких рішень,
- створювати умови для збереження підприємницької таємниці,
- визначати вплив етичних регуляторів на поведінку та ефективність суб'єктів бізнесу,
- аналізувати фінансову діяльність підприємництва.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця:

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Економічна теорія	Основи маркетингу та логістики в лісовому господарстві
Вступ у спеціальність	Бухгалтерський облік в лісовому господарстві

Критерії оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень студентів за всіма видами навчальних робіт проводиться за *поточним* та *підсумковим* контролюми.

Для оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти впродовж семестру застосовується 4-бальна шкала з дисциплін освітньо-професійної підготовки фахового молодшого бакалавра. Після проведення підсумкового контролю результати переводяться у 100-бальну шкалу.

Відповідність підсумкових оцінок за національною шкалою оцінкам у балах за 100-бальною шкалою

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	1-59

Критерії оцінювання знань, вмінь, компетентностей

здобувачів освіти з навчальної дисципліни

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
«Добре»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Студент активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
«Незадовільно»	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У

відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

Критерії оцінювання заліку

Оцінка «**відмінно**» (90-100 балів) виставляється здобувачу освіти, який повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав практичні завдання; виявив творчу самостійність, знання спеціальної літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, уміння робити практичні висновки; на семінарських, практичних заняттях показав достатній рівень розвитку умінь і навичок точного застосування знань.

Оцінка «**добре**» (74-89 балів) виставляється за тих же умов. Відмінність у знаннях здобувача освіти полягає в дещо обмеженому й звуженому прояві тих же якостей, які слугують критерієм відмінної оцінки – творча самостійність, знання літератури тощо. Але вже немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим студентом під час бесіди.

Оцінка «**задовільно**» (60-73 балів) виставляється за повне знання програми та за виконання завдань. У цьому випадку здобувач освіти може й не виявити самостійності суджень. Відчувається, що він дещо просто «завчив», однак навчальний матеріал він загалом знає. Має певне уявлення про вимоги практики, може знайти нові приклади або умови застосування знань на практиці. Знає літературу, але, можливо, не всю і не може дати достатньої критичної оцінки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.

Оцінка «**незадовільно**» (1-59 балів) виставляється, якщо здобувач освіти не має повних знань. Завдання не виконані або виконані невірно. Уміннями й навичками здобувач освіти не володіє. Навчальної літератури зовсім не знає.

Засоби оцінювання:

розрахункові роботи; презентації; тести; економічні диктанти; контрольна робота; залік.

3. Структура навчальної дисципліни

Семестр	Кількість годин					
	денна форма					
	всього	у тому числі:				
лекції		пр., сем.	лабораторні	самостійні	індивід.	
VII	150	18	10	-	122	-
Всього	150	18	10	-	122	-

4. Тематичний план										
№	Назва розділу (модуля), теми (змістові модулі)	Кількість годин						Навчально-метод. література	Засоби діагностики	
		всього	у тому числі:							
			л	с,п	ла	п	с.р.с			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
VII семестр										
Розділ 1. Підприємництво як форма господарювання										
1	Тема 1. Сутність підприємництва. Правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні	16	2				14	Л-3 с.33-61	Опитування	
2	Тема 2. Підприємство як основна організаційна структура підприємницької діяльності	22	2				18	Л-3 с. 66-77	Фронтальне опитування	
3	Практичне заняття № 1 Розробка установчих документів для створення суб'єкта підприємницької діяльності			2				Інструкцій на картка	Тести	
4	Тема 3. Мале підприємництво в Україні	22	2				18	Л-3 с. 90-106	Тестовий контроль	
5	Практичне заняття № 2 Методи визначення безбитковості виробництва			2				Інструкцій на картка	Економічний диктант	
6	Тема 4. Міжнародне підприємництво	20	2				18	Л-3 с. 136-142	Тестовий контроль	
	Разом за розділом 1	80	8	4			68			

Розділ 2. Організація і регулювання підприємницької діяльності								
7-8	Тема 5. Механізм створення власної справи	24	4			18	Л-3 с.209 - 223	Фронтальне опитування
9	Практичне заняття № 3 Розробка комерційної ідеї та бізнес-плану			2			Інструкцій на картка	Перевірка завдання
10	Тема 6. Менеджмент і маркетинг у підприємницькій діяльності	22	2			18	Л-3 с.228-232	Фронтальне опитування
11	Практичне заняття № 4 Методика бенчмаркінгу у системі планування діяльності підприємства			2			Інструкцій на картка	Тести
12-13	Тема 7. Фінансування і оподаткування підприємницької діяльності	24	4			18	Л-2 с.107-154	Фронтальне опитування
14	Практичне заняття № 5 Експертна діагностика фінансово-господарського стану лісогосподарського підприємства			2			Інструкцій на картка	Економічний диктант
Разом за розділом 2		70	10	6		54		
Всього:		150	18	10		122		

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1. Підприємництво як форма господарювання Тема 2. Підприємство як основна організаційна структура підприємницької діяльності Практичне заняття № 1 Розробка установчих документів для створення суб'єкта підприємницької діяльності	2
2	Розділ 1. Підприємництво як форма господарювання Тема 3. Мале підприємництво в Україні Практичне заняття № 2 Методи визначення беззбитковості виробництва	2
3	Розділ 2. Організація і регулювання підприємницької діяльності Тема 5. Механізм створення власної справи Практичне заняття № 3 Розробка комерційної ідеї та бізнес-плану	2
4	Розділ 2. Організація і регулювання підприємницької діяльності Тема 6. Менеджмент і маркетинг у підприємницькій діяльності	2

	Практичне заняття № 4 Методика бенчмаркінгу у системі планування діяльності підприємства	
5	Розділ 2. Організація і регулювання підприємницької діяльності Тема 7. Фінансування і оподаткування підприємницької діяльності Практичне заняття № 5 Експертна діагностика фінансово-господарського стану лісогосподарського підприємства	2
	Усього	10

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми (змістовий модуль)	Короткий зміст	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність підприємництва. Правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні	Історія розвитку підприємництва. Сутність та роль підприємницької діяльності в суспільстві. Теорії та концепції підприємництва. Головні функції сфери підприємницької діяльності. Роль і значення підприємництва в економічному розвитку країни. Основні тенденції розвитку підприємництва в Україні. Великий, середній та малий бізнес.	14
2	Тема 2. Підприємство як основна організаційна структура підприємницької діяльності	Поняття і характерні риси підприємства, основні види його діяльності. Види та об'єднання підприємств. Господарські товариства. Змістова характеристика виробничого підприємництва. Інноваційне підприємництво	18
3	Тема 3. Мале підприємництво в Україні	Сутність, функції та розвиток малого підприємництва в Україні. Основні етапи проведення комплексного економічного аналізу результатів діяльності підприємства. Економічна ефективність виробничого підприємства та типовий взаємозв'язок між його складовими. Оцінка ефективності	18

		виробничого господарської діяльності малого підприємництва в Україні.	
4	Тема 4. Міжнародне підприємництво	Сутність та характеристики міжнародного підприємництва, розвиток та форми міжнародної підприємницької діяльності, глобалізація міжнародного підприємництва. Вміти аналізувати взаємозв'язок і взаємодію складових системи управління; визначати функції та напрямки діяльності міжнародного співробітництва підприємств лісового господарства.	18
5	Тема 5. Механізм створення власної справи	Основні етапи створення власної справи. Початковий капітал та джерела його формування. Типові помилки підприємців при заснуванні власної справи. Обґрунтування та формування цілей підприємництва. Ліцензування підприємницької діяльності. Основні види підприємницької діяльності, що підлягають ліцензуванню в Україні. Шляхи припинення підприємницької діяльності.	18
6	Тема 6. Менеджмент і маркетинг у підприємницькій діяльності	Поняття та роль менеджменту у підприємницькій діяльності. Принципи та функції менеджменту. Рівні та види менеджменту. Організаційна структура управління підприємством: поняття та типи. Сутність та види маркетингу. Комплекс, функції та тактика маркетингу на різних стадіях життєвого циклу товару на етапах створення підприємства. Реклама та її роль в підприємницькій діяльності.	18
7	Тема 7. Фінансування і оподаткування підприємницької діяльності	Поняття фінансування підприємницької діяльності та принципи його забезпечення. Джерела фінансування підприємницької діяльності.	18

		Оподаткування підприємницької діяльності. Сутність податків та їх функції. Податкова система України. Класифікація та види податків в Україні. Спрощена система оподаткування підприємницької діяльності.	
Всього:			122

8. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

1. Визначення сутності підприємництва.
2. Характеристика основних функцій та принципів підприємництва.
3. Види та форми підприємництва.
4. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.
5. Фактори впливу на здійснення підприємницької діяльності.
6. Мале та середнє підприємництво.
7. Культура підприємництва.

9. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни (затверджена методичною радою ЖАТФК 2025 р.)
2. Робоча навчальна програма.
3. Конспект лекцій.
4. Методичні вказівки та рекомендації для виконання практичних робіт та семінарських занять.
5. Комплекс методичного забезпечення для самостійної роботи.
6. Завдання для контрольних робіт.
7. Індивідуальні завдання (теми презентацій).
8. Питання для заліку.
9. Каталог ресурсів

10. Каталог ресурсів

1. Бутенко А. І. Підприємництво в Україні: напрямки розвитку: монографія. Одеса: Фенікс, 2007. 180 с.

2. Гаєвська Л.М., Марченко О.І. Підприємницька діяльність: підручник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 500 с.
3. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.
4. Мельник Л.Г., Карінцева О.І. Економіка і бізнес: підручник. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
5. Мохонько Г.А. Організація підприємницької діяльності: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 61 с.
6. Основи економічної грамотності та підприємництва: навчальний посібник. Алексеєва С.В., Базиль Л.О., Байдулін В. Б та ін.. Житомир: "Полісся", 2021. 248 с.
7. Основи підприємництва: Підручник. [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 492 с.
8. Орлова К. Є. Управління бізнесом : підручник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. 319 с.
9. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнескультури : навч. пос. К.: «Центр навчальної літератури», 2019. 168

Нормативні документи:

1. Лісовий кодекс України. Кодекс № 3852-ХІІ (Редакція від 31.10.2025). URL: [http:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text)